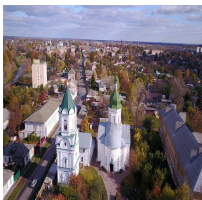

Г. В. Самойленко

Ніжинський Введенський жіночий монастир

НІЖИНСЬКИЙ ВВЕДЕНСЬКИЙ ЖІНОЧІЙ МОНАСТИР УПЦ МП Засн. у 2-й пол. 17 ст. (не пізніше 1660) на пд.-зх. околиці Ніжина (нині Черніг. обл.) удовою стародуб. полковника Ганною Бреславською. Вона придбала ділянку землі та звела навколо влас. будинку келії для старих і бідних, а також дерев'яні Свято-Введен. та Свято-Іллін. церкви. 1756 храми та келії згоріли. Наступ. року відновлено дерев'яну Свято-Іллін. церкву. 1778 споруджено кам'яний храм Введення Пресвятої Богородиці в стилі пізнього бароко, 1780 – дзвіницю, 1814 – цегляну Свято-Іллін. церкву. Від серед. 19 ст. обитель зазнала нових перетворень. Під керівництвом ігумені Панкратії (Чернової) зведено кам'яну огорожу, добудовано теплий храм із приділом на честь св. жінок-мироносиць (1850) та новий 2-поверх. корпус келій (1857). У 1860 монастир очолила ігуменя Смарагда (Онищенко), яку 2012 канонізовано. З її ініціативи 1863 відкрито училище для дівчат (від 1868 – 3-класне), готель для прочан, іконописну та іконостасну майстерні. 1869 завершено будівництво монастир. цвинтар. церкви. За містом побл. урочища Ветхе обитель мала храм і с.-г. ферму. Під час 1-ї світової війни від 1914 в монастирі діяв шпиталь для поранених офіцерів, а згодом – лікарня на 12 ліжок. 1927 обитель закрито. 1941 під час нім. окупації в гол. храмі відкрито парафію, яку 1943 рад. влада закрила. 1998 розпочато відновлення монастиря. Настоятелькою призначено ігуменю Антонію (Терещенко). Нині відреставровано Свято-Введен. собор та дзвіницю, побудовано ігумен. корпус та келії для сестер, відремонтовано кам'яну огорожу. Станом на 2020 у монастирі мешкають 16 монахинь та насельниць. В обителі зберігається список Толзької ікони Божої Матері (16 ст.) та ікона Божої Матері «Достойно єсть» (1885).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Ніжинський Введенський жіночий монастир / Г. В. Самойленко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-74120>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).